

16.9.2025

הוועדה המייעצת למינויים לתפקידים בכירים

באמצעות מייל vaadab@pmo.gov.il

שלום רב,

הנדון: פנייה לוועדה מאת עובדים ומנהלים לשעבר בשירות הביטחון כללי
בעניין הכוונה להביא לאישור הממשלה את מינוי דוד זיני כראש השב"כ

אנו, מנהלים ועובדים לשעבר של שירות הביטחון הכללי, מתכבדים בזאת לפנות לוועדה המייעצת למינויים לתפקידים בכירים ולהציג בפניה את עמדתנו לעניין הכוונה למינוי אלוף דוד זיני (להלן – זיני) לתפקיד ראש שירות הביטחון הכללי.

מבוא

1. אנו החתומים מטה, כולנו עובדים ומנהלים לשעבר בשירות הביטחון הכללי. שירתנו, כל אחד ואחת מאיתנו, שנים רבות ביחידות השונות של שירות הביטחון הכללי, בתחומים המבצעיים והמנהליים של השב"כ. ראינו, ואנו ממשיכים לראות עד היום את השב"כ כבית וכמקום שהווה עבורנו שליחות ולא רק מקום עבודה. היכרותנו העמוקה עם יכולות השירות, עם הרגישות הנדרשת ממנו בשמירה על ביטחון המדינה ועל ערכי הדמוקרטיה היא העומדת בבסיס פנייה זו.

2. עבור כולנו, השב"כ אינו רק משימות ויכולות אלא גם ערכים שלאורם התחנכנו וחינכנו אחרים, בראשם ערך הממלכתיות. כאמור בחוק השב"כ, ערך הממלכתיות, משמעו בראש ובראשונה הימנעות מקידום אינטרסים מפלגתיים ופוליטיים. בנוסף, וכקבוע בערכי השירות, בממלכתיות מגולמת גם החובה לפעול מתוך מחויבות לחוק ולמשטרה הדמוקרטית של ישראל. אנו מבקשים מהוועדה להבטיח כי בחינתה תביא לכך שלתפקיד ראש השב"כ ימונה אדם שיהיה מחויב לערכים אלה, להלכה ולמעשה.

3. לשב"כ תפקיד ייחודי בקרב ארגוני הביטחון. הוא פועל, בין היתר, בתוך ישראל וסמכויותיו נוגעות לכל אזרח ותושב בישראל. המתח בין פעילותו לשמירה על ביטחון המדינה ולסיכול פעילות עוינת עלול להתנגש עם ערכים אחרים כמו חופש הביטוי וההתאגדות וכמובן עם סוגיות של פרטיות.

תפקידו החיוני של השב"כ בשמירת האיזון בין צרכי ביטחון המדינה לבין ערכים כמו כבוד האדם וזכויות הפרט אינו עניין תיאורטי אלא עניין המוכר לרבים מאיתנו משנות עבודתנו הרבות בארגון.

4. בשל סמכויותיו המפליגות של השב"כ הוא מחויב לפעול בכפוף לחוק ובשאלות משפט - תחת הנחיות היועצת המשפטית לממשלה. זאת ועוד, השב"כ הוא ארגון היררכי וממושמע. קווי הפיקוד בו הם קצרים ביחס לארגוני ביטחון אחרים וגם מכאן נגזרת החשיבות המיוחדת של זהות העומד בראשו.

5. תפקיד ראש השב"כ הוא תפקיד קריטי המכתיב לעובדי הארגון את המדיניות הראויה ואת האיזון שבין השגת יעדי הארגון לבין השמירה על זכויות היסוד של אזרחי המדינה. מאחר וראש השירות כפוף ישירות לראש הממשלה והוא הגורם המקשר בין הנחיות הדרג המדיני לבין פעולות השירות, עליו להיות בעל "עמוד שדרה" מוצק ובעל יכולת לעמוד בפני הדרג הפוליטי על מנת להבטיח שלא יוטלו על השב"כ משימות החורגות מייעודו או מכללי הממלכתיות הנקובים בחוק שב"כ, בוודאי שעליו לסרב לכל הנחייה שיש בה פעולות בלתי חוקיות או בלתי מידתיות כנגד אזרחי המדינה. לפיכך, ראש השב"כ מחויב להיות נאמן הציבור ולא בעל נאמנות אישית לשר הממונה או לגורם כלשהו מהדרג הפוליטי וכמובן להוות דוגמה ומופת בהתנהלותו ביחס לחוקי המדינה ומוסדותיה הממלכתיים.

6. מכלל הסיבות האלה ועוד - מינוי של ראש שב"כ הוא בעל משמעות ציבורית וארגונית גדולה ביותר.

אנו חוששים כי הכוונה למנות את דוד זיני לתפקיד ראש השב"כ תביא לפגיעה משמעותית באיזון בין צרכי הביטחון לשמירה על ערכיה של ישראל כמדינה דמוקרטית ומבקשים מהוועדה לשקול את מינויו לאור ההיבטים הבאים:

7. התבטאויותיו של זיני ביחס לכפיפות לחוק:

פרסומים בתקשורת מלמדים כי זיני התבטא כי "...אנשי השב"כ הקודמים "התבלבלו" כשתפסו את עצמם כמי שכפופים לחוק כי "הם כפופים קודם כל לראש הממשלה". יתר על כן, התבטאויות נוספות המיוחסות לזיני כמו "המערכת המשפטית היא דיקטטורה השולטת בכל המדינה", או "משיחיות היא לא מילת גנאי" מלמדות, ככל שיתברר כי הן נכונות, כי לזיני תפיסה הפוסלת את התאמתו לעמוד בראשות השב"כ. לכך יש להוסיף את מה שנכתב בתצהירו של רונן בר במסגרת העתירות לבג"ץ נגד הדחתו, לפיה ראש הממשלה נתניהו דרש מבר כי במצב של משבר חוקתי על בר לציית לראש הממשלה ולא לבג"ץ.

ככל שהדברים נכונים, אנו רואים בכך עניין חמור ביותר, החותר תחת ערך הממלכתיות לו מחויב השב"כ והפוגע בעקרונות בסיס של המשטר הדמוקרטי בו שלטון החוק חל על כולם, מראש הממשלה ועד אחרון האזרחים, ובוודאי על הארגונים הממשלתיים והביטחוניים ללא יוצא מהכלל. ציות לפרשן המוסמך של החוק, הוא בית המשפט ובהיעדר פסיקה סותרת – להנחיות היועצת המשפטית לממשלה בעניינים משפטיים - הוא עקרון יסודי בשמירה על שלטון החוק ומי שמערער עליו אינו יכול לשמש בתפקיד ראש השב"כ. מינוי מי שלא מוכן להכפיף עצמו לשלטון החוק הוא סכנה ממשית לדמוקרטיה ואנו מבקשים מהוועדה לבחון זאת כעניין חיוני ומרכזי.

8. הסכמתו של זיני לקבל על עצמו את המינוי בעת שהיועצת המשפטית לממשלה אסרה על נתניהו לעסוק במינוי ותור עקיפת הרמטכ"ל:

בית המשפט העליון קבע בפסק דין מנומק כי ראש הממשלה נתניהו היה נתון בניגוד עניינים שעה שהחליט על הדחתו של רונן בר. בעקבות פסק הדין הנחתה היועצת המשפטית לממשלה את נתניהו להימנע מלעסוק במינוי מחליף לבר עד לגיבוש עמדה. כעבור יום אחד הודיע נתניהו על מינוי זיני לאחר שפגש בו לשיחה של מספר דקות בבסיס צאלים.

הסכמתו של זיני לקבל על עצמו מינוי מראש הממשלה נתניהו, בשעה שנאסר עליו מפורשות ובפומבי לעסוק בכך בשל ניגוד העניינים האישי בו היה מצוי, הוא עניין חמור ובעייתי. הוא משקף הלכה למעשה את התעלמותו של זיני מהכפיפות להנחיות היועצת

המשפטית לממשלה. יתר על כן, זיני פעל כך מאחורי גבו של הדרג הממונה עליו – הרמטכ"ל ובכך נתן דוגמה אישית שלילית ביותר שמונעת ממנו, להבנתנו, לפקד על ארגון ביטחוני היררכי כמו השב"כ.

שני עניינים אלה – התעלמות מעמדתה המחייבת של היועצת המשפטית לממשלה ופעולה בניגוד לחובת הציות ההיררכי מעלים חשש כבד להתאמתו של זיני לעמוד בראש ארגון ביטחוני המחויב לפעול בהתאם לחוק, לפסיקת בית המשפט ולהנחיות היועצת המשפטית לממשלה.

9. לזיני יש קשר אישי לנתניהו בעת שלנתניהו עניין אישי בהשפעה על חקירת

קטארגייט

נבקש מהוועדה לבחון, במשולב, ראשית - את שאלת הזיקה האישית של זיני לנתניהו, ואת השפעתה של זיקה זו על שיקולי המינוי ובהקשר לכך, את החשש לפגיעה בחקירת קטארגייט לטובת האינטרס האישי של נתניהו:

על פי הפרסומים בתקשורת אחיו של זיני – שמואל, הוא יד מינו של סיימון פאליק, העומד בקשרי חברות ותרומות ארוכות שנים עם משפחת נתניהו. עולה חשש כי השיקולים למינויו של זיני לתפקיד ראש השב"כ אינם נובעים מהתאמתו לתפקיד אלא מכך שסיימון פאליק מקורב לנתניהו והוא שהשפיע על מינוי זיני, שהוא אחיו של אדם העובד עמו בצמוד. החשש הוא שלמינוי השתרבבו שיקולים זרים שאין קשר בינם לבין מידת התאמתו של זיני. העובדה שלפי הפרסומים זיני רואיין במשך פחות מחמש דקות מעלה ומגבירה את החשש שכישוריו של זיני למלא את תפקיד ראש השב"כ לא נבחנו כלל ברצינות.

חשש זה מועצם בשל העניין האישי של נתניהו בחקירת קטארגייט. כידוע, עוזריו הקרובים ביותר של נתניהו מצויים בחקירה והוא עצמו עתיד להיות מזומן בקרוב לחקירה נוספת. למותר לציין כי החשדות בחקירה זו, למעורבותה של מדינה כקטאר בלשכת ראש הממשלה הם חמורים ביותר.

נבקש מהוועדה לבחון בחינה מעמיקה האם למינויו של זיני, בעל הזיקה הישירה לנתניהו, בעת שמועמדותו נשקלה בצורה כה שטחית, אינה מעידה שהשיקול האמיתי הוא לשם פגיעה בחקירה ביטחונית חיונית ורגישה. עולה חשש כבד כי כך

או כך, עצם המינוי עלול לרפות את ידי החוקרים ואף זה שיקול שנבקש מהוועדה לקחת בחשבון.

לסיכום: כל אחד ואחד משלושת העניינים עליהם הצבענו, ככל שיתברר כמבוסס, הוא סיבה לפסול את מועמדותו של זיני לתפקיד. השב"כ הוא ארגון חשוב ביותר לשמירת חוסנה של ישראל, הביטחוני והדמוקרטי, ופגיעה במרקם עדין זה עלולה לגרום לנזק עצום למדינת ישראל, היקרה לכולנו כל כך. לאור משקל הדברים והצטברותם - אנו מבקשים מהוועדה לשיקול בכובד ראש את התאמתו של זיני לתפקיד ראש שירות הביטחון הכללי.

בשל חובת החיסיון הקבועה בחוק השב"כ הפרטים המלאים של החותמים מצויים אצל עו"ד [REDACTED], שאישר כי החתימות על גבי מסמך זה הן של עובדים ומנהלים לשעבר בשירות הביטחון הכללי (האישור מצורף בזאת).

בכבוד רב

264 עובדים ומנהלים לשעבר בשירות הביטחון הכללי

(השמות שמורים אצל עו"ד [REDACTED])